

Аналітичний центр «Нова Економіка»

ЗБІРНИК ТЕЗ НАУКОВИХ РОБІТ
УЧАСНИКІВ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ДЛЯ СТУДЕНТІВ, АСПІРАНТІВ ТА МОЛОДИХ УЧЕНИХ

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ
БЕЗПЕКИ ЗА УМОВ ФІНАНСОВОЇ
НЕСТАБІЛЬНОСТІ**

27 червня 2020 року

Київ
2020

Забезпечення економічної безпеки за умов фінансової нестабільності: збірник тез наукових робіт учасників Міжнародної науково-практичної конференції для студентів, аспірантів та молодих учених (м. Київ, 27 червня 2020 р.). – К.: Аналітичний центр «Нова Економіка», 2020. – 100 с.

УДК 338.27(063)

Організатори конференції не завжди поділяють думку учасників. У збірнику максимально точно відображається орфографія та пунктуація, запропонована учасниками.

Усі матеріали подаються в авторській редакції.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ДУМКИ

Ушаповський Ю. В.
ТРАНСФОРМАЦІЯ ІНСТИТУЦІЙНОЇ СТРУКТУРИ
ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ 6

СЕКЦІЯ 2. СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО І МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

Алексєєвська Г. С.
ВПЛИВ НЕТРАДИЦІЙНОЇ МОНЕТАРНОЇ ПОЛІТИКИ
НА ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК ЯПОНІЇ 11

СЕКЦІЯ 3. ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

Дерігін О. Д.
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАБІЛЬНОСТІ РОЗВИТКУ
СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ КРИЗИ 15

Левківський І. Б.
ІНСТИТУЦІЙНІ ВАЖЕЛІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО
РОЗВИТКУ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД 18

Орджі Леонард Чибур
НАПРЯМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ЕФЕКТИВНОГО
УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМ ПРОЦЕСОМ
У СІЛЬСЬКОГОСПОДАРЬСЬКОМУ ВИРОБНИЦТВІ 21

Стрілець В. Ю.
ІНСТИТУЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ
МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА: СУТЬ ТА ВИДИ 24

Яковчук А. В.
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ 27

СЕКЦІЯ 4. ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ

Білик В. В., Шпильовий В. А.
ОЦІНКА РІВНЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ АКТИВНОСТІ
ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ 32

Міщук Є. В.
ОЦІНКА РІВНЯ БЕЗПЕКИ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИХ
ІНТЕРЕСІВ ВІТЧИЗНЯНИХ ГІРНИЧОДОБУВНИХ ПІДПРИЄМСТВ 35

Poberezhna Z. M.
EVALUATION AND ANALYSIS OF THE IMPACT
OF FOREIGN ECONOMIC ACTIVITY ON THE MANAGEMENT
OF AVIATION ENTERPRISES 40

Ліскович Н. Ю.
ПРОБЛЕМИ, ЩО ВИЗНАЧАЮТЬ ОСОБЛИВОСТІ
ФУНКЦІОНУВАННЯ АВІАЦІЙНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ 43

5. Шпикуляк, О.Г. Етапність інноваційного процесу та оцінка ефективності інноваційної діяльності / О.Г. Шпикуляк, С.О. Тивончук, С.В. Тивончук, О.М. Супрун // Економіка АПК. – 2011. – № 12. – С. 109-116.

Стрілець В. Ю.

доцент кафедри фінансів та банківської справи

Вищий навчальний заклад Укоопспілки

«Полтавський університет економіки і торгівлі»

м. Полтава, Україна

ІНСТИТУЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА: СУТЬ ТА ВИДИ¹

В умовах зовнішньої кризи, що ставить під загрозу не тільки національну економіку України в цілому, а й має нищівний вплив на найбільш вразливу її ланку – сферу малого бізнесу, особливо вагомим завданням держави є посилення державної підтримки підприємництва шляхом удосконалення інституційного забезпечення його розвитку. Подолання поточної кризи діяльності малого підприємництва (далі МП) можливе тільки у тісній співпраці із формальними та неформальними інститутами у напрямі забезпечення розвитку МП, формування стратегії та тактики виходу із кризи та визначення вектора економічного зростання МП.

У загальному розумінні в основі терміну «інституційне забезпечення» розглядають поняття «інститут», до якого відносять державу, сім'ю, підприємництво, монополії, приватну власність, профспілки, релігію, общини, організації, все, що відображає звичаї, етику, правові рішення, суспільну психологію і еволюцію форм економіки [1].

Сутність поняття «інституційне забезпечення» має відмінності у твердженнях авторів залежно від сфери наукових інтересів. Прутська Т.Ю. розглядає інституційне забезпечення розвитку підприємництва в аграрній сфері як сукупність заходів держави щодо формування відповідної інституційної матриці (формальних і неформальних інститутів, а також механізмів примусу), які

створюють умови для подальшого розвитку різноманітних форм підприємництва в аграрній сфері [5, с. 99]. Стемковська О. під інституційним забезпеченням управлінської діяльності розуміє сукупність форм діяльності органів державної влади чи органів місцевого самоврядування, здійснюваних у рамках режиму законності та його компетенції, з метою реалізації функцій управління, тобто для досягнення управлінської мети [6]. Попський О.В. обґрунтовує інституційне забезпечення як існування ефективної системи інституційних органів, які забезпечують результативне функціонування підприємств [4].

Враховуючи особливості діяльності малого підприємництва вважаємо за потрібне надати власне тлумачення поняття «інституційне забезпечення розвитку малого підприємництва» як процесу формування правового підґрунтя (інститути-норми) та організації підтримки і регулювання діяльності малого підприємництва (інститути-організації), який, на основі використання інструментів прямої та опосередкованої дії, сприяє полегшенню створення та подальшому розвитку малого підприємництва, просуванню інтересів малого підприємництва у відносинах із стейкхолдерами бізнес-середовища.

Ефективний розвиток малого підприємництва вимагає створення належного інституційного забезпечення, яке передбачає, з одного боку, використання потенційних можливостей від існуючих інститутів підтримки розвитку малого бізнесу (інститути державної підтримки, інститути міжнародної підтримки, неформальні інвестиційні інститути тощо), а з іншого, створює ефективне нормативно-правове підґрунтя для їх взаємодії. Погоджуємося із твердженням Попського А.В., що в Україні інфраструктурі, яка забезпечує діяльність сфери малого та середнього бізнесу, ще й досі властиві хаотичність, нерівномірний розвиток, неналагодженість взаємозв'язків між різними її учасниками, а тому її функціонування як єдиного цілого поки що є проблематичним [4, с. 118]. Для подолання проблем в інституційному забезпеченні важливим, на наш погляд, є кластерний підхід залежно від видів інституційного забезпечення. Наразі науковцями пропонуються різні класифікаційні ознаки та види інституційного забезпечення. Так, виділяють інститути-установи та інститути-функції; державні, недержавні інститути; інститути національні, міжнародні, наднаціональні;

¹ Робота виконується за рахунок бюджетних коштів МОН України, наданих на виконання науково-дослідної роботи № 0117U003922 «Інноваційні драйвери національної економічної безпеки: структурне моделювання та прогнозування»

інститут ринку, власності, влади; інститути політичні, економічні (господарські), фінансові тощо [3; 4; 5; 6; 2; 1].

Ворошан А.Д. у складі інституційного забезпечення економічної євроінтеграції виділяє інститути макро-, мезо- та мікрорівня [3, с. 12]; Попський О.В. розглядає формальне (громадські ради) і неформальне інституційне забезпечення (українські та міжнародні громадські організації) [4]. Такий поділ підтверджує і Войтик О.Є., стверджуючи, що формальні інститути ефективно діють у формі конкретних державних установ та організацій. Неформальні інститути функціонують у формі усних домовленостей для досягнення своїх цілей [2, с. 2].

Враховуючи напрацювання науковців вважаємо за доцільне запропонувати класифікацію інституційного забезпечення розвитку малого підприємництва в залежності від інституту, з яким відбувається співпраця. Так, можна виділити три види забезпечення:

- інституційне забезпечення за участі держави;
 - інституційне забезпечення за участю міжнародних організацій та урядів зарубіжних країн;
 - інституційне забезпечення за участю інвестиційних інститутів.
- До останніх автором віднесено венчурні фонди, бізнес-ангели, краудфандингові платформи тощо.

Запропонована класифікація дозволить проводити покращення інституційного забезпечення в межах кластерів окремих інститутів, що сприятиме максимізації ефекту від наступних заходів:

- проведення семінарів, тренінгів, навчань розвитку малого підприємництва (за участю держави та неформальних інвестиційних інститутів);
- забезпечення функціонування інститутів консультативно-інформаційної підтримки в межах подолання наслідків світової кризи (за участю міжнародних організацій);
- активізація можливостей відновлення діяльності збанкрутілих за період кризи суб'єктів малого підприємництва фінансово-інвестиційними інструментами (за участю держави, міжнародних організацій, урядів зарубіжних країн, неформальних інститутів);
- розробка внутрішнього алгоритму та реалізація взаємодії малого підприємництва із інституціями розвитку (за участю держави).

Література:

1. Вікіпедія. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%86%D0%BD%D1%81%D1%82%D0%B8%D1%82%D1%83%D1%86%D1%96%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D1%96%D0%B7%D0%BC>. (дата звернення: 5.06.2020).
2. Войтик О.Є. Інституційне забезпечення державного управління регіональним розвитком *Теорія та практика державного управління*. 2016. № 1 (52). С. 1-8.
3. Ворошан А.Д. Інституційне забезпечення економічної євроінтеграції західних регіонів України: дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю: 08.00.05 – Розвиток продуктивних сил і регіональна економіка. НАН України. Інститут регіональних досліджень. Львів, 2009. 24 с.
4. Попський А.В. Інституційне забезпечення розвитку малого та середнього бізнесу. *Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України*. 2017. № 3 (26). С. 115-119.
5. Прутська Т.Ю. Інституційне забезпечення розвитку підприємництва в аграрній сфері. *Економіка АПК*. 2015. С. 93-100.
6. Стемковська О. Інституційне забезпечення трансформації місцевого самоврядування в Україні. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка*. 2016. №1 (18). С. 48-51.

Яковчук А. В.

студентка факультету

економіки, оподаткування та митної справи

*Національний університет державної фіскальної служби України
м. Ірпінь, Київська область, Україна*

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Сьогодні одним із пріоритетів будь-якої країни є забезпечення економічного зростання. Таке питання, як економічний розвиток країни, набуває все більшої актуальності, адже сучасний економічний стан нашої країни характеризується низкою проблем, що мають негативний вплив як на добробут кожного окремого громадянина, так і на економічний стан цілої країни.

Питання економічного розвитку, його проблеми та перспективи висвітлені у працях багатьох дослідників: І. Лукінова, З. Борисенка, Б. Буркинського, В. Гейця, Ч. Кваснюка, Л. Доленка, С. Цухло, Н. Розанової, Т. Поснові, С. Соколенка, О. Яременка та багатьох інших.